№ 224. Sobota 27. Września 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 23. września. Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. września 1856 woźnemu Lwowskiej c. k. prokuratury finansów *Pawłowi Fresia* nadać najłaskawiej srebrny krzyż zasługi. — Dnia 20. września r. b. odbyła się w świetnie na ten cel ozdobionej sali posiedzeń prokuratury finansów w przytomności zgromadzonych w galowym uniformie rądzców finansowych i adjunktów, tudzież innych konceptowych i kancelaryjnych urzędników c. k. prokuratury finansów, uroczystość tego wręczenia tego znaku łaski Monarszej *Pawłowi Fresia.*

Akt wręczenia zagaił zastępca przełożonego prokuratury finansów przemową do zgromadzenia, zwracając uwagę na wysokie znaczenie nadanego krzyża i na najwyższą łaskę, w której Monarcha każdą zasługę nagradza, uznając zarazem zaszczytnie przeszło 50 letnie pełne poświęcenia, wierności i przywiązania usługi, które uszczęśliwiony najwyższą łaską *Paweł Fresia* pełnił tak w cywilnym jak i wojskowym stanie.

Z rozrzewnieniem odejmującem prawie władzę wyrazu przyjął zacny sługa ten znak łaski i pamięci Cesarskiej i prosił by głębokie jego uczucie wdzięczności podano do najwyższej wiadomości.

Radośne okrzyki: *Niech żyje Najmiłościwszy Cesarz i Pan! Niech żyje nasza najłaskawsza Cesarzowa! Niech żyje wielbiony od wszystkich Namiestnik Monarchy w naszym kraju!* — *zakończyły tę pamiętną uroczystość.*

Wiédeń, 24. września. Według depeszy telegraficznej do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych z Komorn z d. 23go b. m. odbyły się dnia tego rano pod Zorndorfem w przytomności Jego c. k. Apost. Mości manewry brygad pod dowództwem hrabi Sternberg i barona Gebler. Po skończonym przeglądzie wojsk udał się Jego Mość Cesarz na Wieselburg i Rabę, gdzie w dworcach kolei żelaznej ludność okrzykami radości witała Monarchę, przez Gönyö na wyspę Schütt. Tu raczył Jego Cesarska Mość oglądać roboty wysuszenia gruntów. Do Komorn przybył Najjaśniejszy Pan o godzinie 5tej śród radośnych okrzyków ludności. Jego Cesarska Mość raczył przyjmować reprezentantów władz, szlachty, duchowieństwa, potem aż do obiadu dawał posłuchania.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Ułaskawienie.)

Wiédeń, 24. września. Jej Mość Cesarzowa raczyła przedwczoraj po południu w towarzystwie matki swojej najdostojniejszej księżny Ludwiki i siostry swej najdostojniejszej księżniczki bawarskiej Heleny zaszczycić odwiedzinami swemi wystawę austryackiego towarzystwa sztuk pięknych w c. k. gmachu „Ballhaus".

Ich Cesarzew. MM. najdostojniejsze arcyksiężniczki Marya Karolina, Elżbieta i Hildegarda i Ich Cesarzew. MM. arcyksiążęta Karol Ferdynand i Rainer zaszczycili również odwiedzinami swemi wystawy austryackiego towarzystwa sztuk pięknych w c. k. gmachach „Ballhaus" i „Schoenbrunnerhaus."

Teraźniejsze nadzwyczajne wystawy austryackiego towarzystwa sztuk pięknych w c. k. gmachach „Ballhaus" i „Schoenbrunnerhaus" odwiedzało w pierwszych sześciu dniach 6000 osób.

C. k. austryacki ambasador przy dworze belgijskim baron Vrints-Treuenfeld odjeżdża pojutrze z powrotem na swoją posadę do Brukseli.

Obadwaj ambasadorowie Francyi i Turcyi baron Bourqueney i książę Kallimachi składali wczoraj po południu w Schoenbrunnie uszanowanie swoje najdostojniejszej matce Jej Mości Cesarzowy księżnie Ludwice.

Król. duński ambasador przy tutejszym dworze baron Bille-Brahe i król. duński pełnomocnik w Frankfurcie baron Bülow mieli wczoraj dłuższą naradę z Jego Excelencyą panem ministrem spraw zewnętrznych hrabią Buolem. Baron Bülow zabawi tu cały tydzień, a w ciągu tego czasu przybędzie tu także poseł prezydyalny przy sejmie związkowym hrabia Rechberg.

— Jego Excelencya jenerał-gubernator Lombardzko-weneckiego królestwa feldmarszałek hrabia Radetzky dozwolił wychodźcy politycznemu Angelo Ragazzoni bezkarnego powrotu do c. k. państw austryackich z przywróceniem go do praw obywatelstwa austryackiego.

Ameryka.

(Domowe zamieszki w Kanzas. — Wiadomości bieżące.)

Nowy York, 6. września. W Kansas sroży się wojna domowa, i jeśli nadesłane tu wiadomości zasługują na wiarę, przechyla się niestety szala na stronę zwolenników niewolnictwa. Przelano wiele krwi i wiele majętności zostało zniszczonych. W Ossawatomie walczono 30. sierpnia przez całą godzinę. Liczba walczących wynosiła obustronnie prawie po 300 ludzi. Republikanie zostali pobici i mieli 20 poległych, między tymi jak słychać także dowódzcę swego Mra Brown i jego syna. Drugie zwycięztwo odnieśli stronnicy niewolnictwa na dniu 2. września w Leawenworth. Wszystkich republikanów wyparto bagnetami z miasta, a majątek ich zniszczono lub skonfiskowano. Mr. Philips, korespondent dziennika „New-York-Tribune" i brat jego zostali zabici, a domy ich spalono. Philips miał strzelać z swego domu i zabić dwóch stronników niewolnictwa. Dalej donoszą, że bandy z Missouri opanowały gościniec do Jowy, i tym sposobem odcięły odwrót republikanom. Tutejsze dzienniki podają główną treść korespondencyi między władzami w Kansas i rządem Unii w sprawie zaburzeń w tej prowincyi, jako też instrukcye udzielone nowemu gubernatorowi pułkownikowi Geary. Gubernator ten znajdował się 4. września w St. Louis, zkąd miał się udać na widownię zaburzeń i organizować milicyę tego okręgu, gdyż regularne wojsko okazało się niedostatecznem. Dywizya pod dowództwem Richardsona stała już w polu. Udawano się także do gubernatorów w Kentucky i Illinois, by otrzymać od nich dwa pułki piechoty, które oddano pod rozkazy jenerała Smith i przeznaczono do przytłumiania wszelkich zamachów na „konstytucyjny rząd w Kansas." Wydano instrukcye zalecające unikać ile możności interwencyi zbrojnej, ale w razie potrzeby przytłumić całą siłą powstanie.

Z *Meksyku* donoszą z 19. a z *Vera Cruz* z 20. sierpnia o wykryciu i przytłumieniu nowego spisku w mieście. Artykuł konstytucyi nowej, którym wszystkim wyznaniom religijnym przyznano swobodę, odrzucono na kongresie 67 głosami przeciw 44. W *Vera Cruz* panowała jeszcze febra żółta.

Hiszpania.

(Biskup z Urgel przywołany z wygnania. — Bandy zbójeckie. — Popisy wojskowe. — Losowanie rekrutów. — Udzielenie godności. — Książę Lucyan Bonaparte. — Depesza z 19. września.)

Dziennik *Espana* donosi o przywołaniu biskupa Urgel z wysp kanaryjskich do kraju.

W prowincyi Burgos zebrała się banda z ośmiu do dziesięciu zbrojnych, lecz się znów rozprószyła. Kapitan jeneralny tej prowincyi ogłosił, że każdy z bandy stojącej pod wodzą znanego Villalain z bronią w ręku schwytany będzie natychmiast rozstrzelany.

Wojska broni rozmaitej, które mają wziąć udział w obrotach wojskowych z końcem tego miesiąca, stanowić będą korpus osobny w liczbie 12 do 13.000 żołnierza.

Losowanie do zaciągu milicyi prowincyonalnej odbyło się wszędzie w największym porządku.

Z **Madrytu** piszą pod dniem 15. września: „Dekret królewski wynosi podskarbiego w domu królewskim do stanu szlachty kastylskiej. — *Epoca* sądzi, że po ogłoszeniu konstytucyi nie będzie już nic na przeszkodzie powrotowi Narvaeza. — Książę Lucyan Bonaparte odbywa dalej na miejscu swoje badania języka biskajskiego."

Depesza z **Madrytu** z 19. września donosi: „Gazeta madrycka ogłasza mianowanie rezydenta ministeryalnego z Neapolu kawalerem wielkiego krzyża orderu Karola. — Licytacya kolei żelaznych z Madrytu do Waladolidy i z Burgos do Irunu nastąpi wkrótce."

Anglia.

(Aresztacya posądzonych o kradzież kasy.)

Z **Londynu** donoszą dziennikowi *Le Nord* z 19. września: Druelin, pierwszy inspektor kolei północnej, nie zaś, jak mylnie donoszono, kasyer Grellet, został tu przedwczoraj przyaresztowany. Druelin umknął zaraz po zniknięciu Carpentiera i Grelleta do Londynu, gdzie policya najprzód napróżno go szukała, ale wkrótce pochwyciła go w okolicy Towru. Stawiono go natychmiast przed Lordem-majorem, który zostawił mu do woli poddać się angielskiemu lub francuskiemu sądowi. Druelin wybrał sąd francuzki i jeszcze tego samego wieczora odesłano go do Paryża. O kasyerze i jego pomocniku wiedzą tylko to z pewnością, że z Liwerpolu odpłynęli do Nowego Yorku. Dwóch angielskich ajentów policyi odjechało do Ameryki z potrzebnem pełnomocnictwem do wyjednania ich aresztacyi; spodziewają się pochwycić zbiegów zaraz za wylądowaniem w Nowym Yorku.

Francya.

(Nowiny dworu. — Pochwała rządom Króla Leopolda. — Ujęcie jednego z złodziei kasy. — Dzieci Arabów na naukach we Francyi. — Aresztacye spiskowych. — Nieporozumienia z Neapolem.)

Paryż, 20. września. Przy sposobności odwiedzin w Bidache wstępowali Ich Mość Cesarstwo także do zostającego pod opieką zakonnic zakładu dla chorych starców w Camp de Brats, i bawili przeszło godzinę. Gdy zakonnice oświadczyły, że pragnęłyby widzieć Cesarzewicza, zaproszono je nazajutrz do willi Eugenii. Pleban w Bidache otrzymał od Cesarza 1500 fr., 500 na kościół a 1000 dla ubogich z gminy. Granier de Casagnac przybył do Biarritzy, i jak słychać przyjmował go Cesarz bardzo zaszczytnie. — Książę Canino zachorował na wodną puchlinę i obawiają się o jego życie.

— *Monitor* podaje dziś list z Brukseli, który wspominając o odbytych w Belgii uroczystościach 25letniej rocznicy panowania Króla Leopolda wychwala wielce przy tej sposobności jego rządy i politykę, i zapewnia, że cała Europa podziela chętnie te hołdy jakie lud belgijski składał dzielnemu swemu monarsze.

— Woźny przy kasie kolei północnej, Guerin, który znikł razem z obydwoma głównymi złodziejami, został uwięziony w urzędzie celnym w Londynie, i wczoraj przywieziono go do Paryża. Dwóch ajentów wekslowych badano już w tej sprawie. — Kilka naczelników Arabskich nad Senegalem, którzy niedawno poddali się Francuzom wysyłają dzieci swoje na wychowanie do Paryża, sześciu takich młodzieńców przybędzie wkrótce do Havru.

— Podług doniesienia jednego z dzienników nadreńskich odkryto w Paryżu spisek, wymierzony na obalenie dynastyi cesarskiej. Do 50 osób przyaresztowano ostatniego wtorku (16) zrana w kilku winiarniach u Baryery. Spiskowi odbywali w nich tajemne swe schadzki.

Dopisek z 19. donosi: „Aresztacye w Paryżu nieustają. Dziś po południu około godziny 3. otoczył silny oddział sierżantów miejskich pewien dom w ulicy Rivoli, leżący naprzeciw ulicy La Monnai. Komisarz policyi wszedł do niego z kilkoma ajentami policyi."

— *Journal des Debats* pisze: „Zdaje się, że zgodność rządów Anglii i Francyi utwierdzi się wkrótce znowu stanowczem wystąpieniem w sprawie neapolitańskiej. Wspominaliśmy o pogłoskach, jakie obiegały od niejakiegoś czasu o wymianie niezbyt przyjaznych not między rządami Neapolu, Anglii i Francyi. Teraz donoszą telegrafem, że dyplomatyczne stosunki między trzema dworami zostały zerwane, i że floty Anglii i Francyi mają być wysłane do Neapolu. Robimy tu tylko uwagę, że Anglia niepotrzebuje odwoływać ambasadora z Neapolu, gdyż niema tam żadnego w tej chwili. Jeszcze nie mianowano nikogo w miejsce zmarłego niedawno sir W. Temple, i dyplomacyę angielską reprezentuje teraz w Neapolu tylko attaché ambasady, Mr. Petry. Francuzki ambasador, pan Brenier, ma być jak słychać odwołany z całem biorem swojem, ostatnie depesze jego wystawiły niepodobnem wszelkie porozumienie. Po przedłożeniu ultimatum obudwu mocarstw ma nastąpić wysłanie czterech okrętów liniowych i kilku fregat do Neapolu. Admirał Lyons miał odpłynąć już z Bosforu ze znaczną siłą zbrojną do Malty, to jest zbliżyć się do Neapolu. Także dwa angielskie okręta liniowe w Portsmouth otrzymały rozkaz, przygotować się do odjazdu, i odpłynąć do Tagu. Ale że w Lizbonie spokoj panuje, przeto można to miejsce przeznaczenia uważać za pierwszą stacyę, z której w razie potrzeby mogłyby te okręta wypłynąć na morze śródziemne."

Włochy.

(Depesza hr. Cavour. — Werbunki w państwie papieskim.)

Morning Post podaje dosłowną treść depeszy hrabiego Cavour do sardyńskiego pełnomocnika w Florencyi z 5. b. m.; w której użala się na wydalenie poddanych sardyńskich i stara się zbić zarzut, jakoby rząd piemoncki pragnął zakłócić spokojność państw sąsiednich.

— Okolnik rozesłany do gubernatorów, gonfaloniorow, pułkowników i syndyków z 6. września, wzywa ich powtórnie, by starali się ile możności o nowem uorganizowaniu wojska w państwie kościelnem. Powiedziano w nim: „Jego Świątobliwość, nasz Pan, troskliwy zawsze o prawdziwe szczęście swoich poddanych, musiał się przekonać, jak wielce przyczynia się do tego utrzymanie porządku i spokojności publicznej, tudzież czujna ochrona własności i osób. Ministrowie wojny i spraw wewnętrznych otrzymali przeto zlecenie starać się wspólnie, ażeby wszelkiemi sposobami ułatwiano werbunki i pomnożyć liczbę rekrutów. Rząd podwyższa przytem taksę werbunkowa na 16 szkudów od zaciągnienia się do czteroletniej służby." Okolnik ten przedstawia w końcu władzom, jaką korzyść przyniosłoby to krajowi, gdyby państwo miało własną kompletną i dobrze uorganizowaną armię, któraby zdołałaby zniweczyć wszelkie złe zamiary i zapewnić bezpieczeństwo każdemu prawemu obywatelowi.

Niemce.

(Nowiny dworu.)

Berlin, 21. września. Zaślubiny Jej królewicz. Mości księżniczki pruskiej Luizy z Jego królewicz. Mością Wielkim księciem Badeńskim odbyły się wczoraj wieczór w tutejszym zamku królewskim z przepisaną uroczystością.

Rosya.

(Wyjazd Cesarzowej matki. — Wystawa przemysłowa. — Reskrypt cesarski do gubernatora Moskwy. — Pełnomocnictwo W. księciu Konstantemu. — Rozporządzenie w administracyi.)

Cesarzowa matka rosyjska odjeżdża do Włoch 23. września z Moskwy w towarzystwie Wielkiego księcia Konstantego i jego małżonki. Z Moskwy jedzie na Warszawę, Wiedeń a ztamtąd do Nissy; niewstąpi w przejeździe do Berlina, ale ma zamiar z powrotem zabawić jakiś czas w gronie krewnych swoich. Wielki książę Michał zaś ma już wkrótce przybyć do Berlina, gdyż udaje się do Karlsruhe, odwiedzić swą narzeczoną. Kuryer z bogatemi upominkami dla niej przejeżdżał 18. września przez Berlin.

— Z **Warszawy** pisze korespondent gazety wrocławskiej z 16. września: W czerwcu na przyszły rok będzie i tu wystawa przemysłowa, wprawdzie niepowszechna, ale zawsze dość ważna, gdyż nietylko Królestwo Polskie, ale także Wielkie Księstwo Finlandyi i całe Cesarstwo rosyjskie będzie na niej reprezentowane. Komisya rządowa spraw wewnętrznych ogłosiła już obszerny regulamin tej wystawy. Przy tej sposobności wspomnąć wypada, że ukaz cesarski z roku 1847 ustanawia także wystawy co 4 lata kolejno w jednej z trzech stolic w Petersburgu, Moskwie i Warszawie, i że w roku 1857 przypadnie po raz pierwszy kolej na Warszawę.

— Reskrypt Cesarza rosyjskiego do jeneralnego gubernatora wojennego, hrabi Zakrzewskiego w Moskwie:

„Hrabio Arseni Andrejewiczu! W obecnych tak ważnych dla Mnie chwilach miło Mi okazać Wam jako godnemu szefowi ukochanego, wiernego i pierwszego miasta Mego stołecznego i rezydencyonalnego dowód szczególnej życzliwości Mojej. Wyrażając Wam przytem i serdeczną wdzięczność za chwalebne służby Wasze około tronu i ojczyzny odznaczające się czynnością wzorową i szczególną gorliwością o dobro powszechne, posyłam Wam portret Mój w bryllantach do noszenia na wstędze orderu św. Andrzeja i pozostaję Wam zawsze życzliwy. *Aleksander*."

— J. M. Cesarz rosyjski rozszerzył upoważnienia dane Wielkiemu księciu Konstantemu jako wielkiemu admirałowi w ten sposób, że według własnego uznania i bez poprzedniego potwierdzenia najwyższego może na administracyę czarno-morską rozciągnąć te same środki i instytucye jakie w administracyi nadbałtyckiej są przepisane. — J. M. Cesarz potwierdził także rozszerzoną administracyę sanitarną w nowo zbudowanych fortecach nad Sir-Daryą, i za pomocą których Rosya panuje nad drogami handlowemi wiodącemi do Azyi centralnej. — Minister sprawiedliwości Panin objął znów bióro ministeryalne po swym powrocie z urlopu.

(Manifest Cesarski. — Ciąg dalszy ob. nr. 222 Gaz. Low.)

XIII. Umorzyć i z rachunków wykryślić zaległe po dzień koronacyi naszej:

1) Należności już obrachowane i do ściągnięcia podane, za użyty zamiast stęplowego, prosty papier, lecz które do tego czasu niebyły do skarbu wniesione, również opłaty przypadające za przeciągnięte nad termin paszporta zagraniczne, dotąd także nieuiszczone.

2) Zaległe opłaty z rzeczy zaciągów rekruckich, należne skarbowi od drobnych właścicieli ziemi i wsi, w zamian za rekrutów w naturze, również wszelkie niedobory pieniędzy rekrutskich w guberniach przytykających do północnej, zachodniej i południowej granicy Rosyi europejskiej.

3) Opłaty pozostające do ściągnięcia za podwyższenia w rangach i za otrzymane ordery.

4) Kary pieniężne ustanowione za wydanie bez upoważnienia właściwej zwierzchności nagród, z pozostałości etatowych lub z sum konfiskacyjnych.

5) Należności, nagromadzone w urzędach solnych z powodu wydania zadatków i przypadające z ostatecznych obrachunków od ludzi stanu mieskiego i włościańskiego, jako dostarczycieli drzewa, właścicieli fur, furmanów i flisów, z wyłączeniem jedynie zadatków wydanych na czas od 1. stycznia 1856 do lat następujących i niestosując tej łaski do kontraktów, zawartych z predstawieniem kaucyi.

6) Nie pozyskane straty od fabrykantów wódki, za niedostarczenie przez nich do skarbu wódki, już wykryslonej ze sperandy, jeżeli skutkiem takowego niedostarczenia skarb straty nie poniósł; jeżeli zaś nastąpiły straty nie przewyższające cyfry sztrafów, wtedy mają być pozyskane same tylko te straty.

7) Niedobory opłat gildyjnych, za posiadanie w stolicach domów oszacowanych według taksy miejskiej wyżej siedmiu tysięcy pieciuset rubli srebrem, również niedoboru opłat gildyjnych od osób, które weszły ze skarbem w umowy o liwerunki lub przedsięwzięcia, na sumy przewyższające prawa ich stopniowi służące.

8) Niedobory z rzeczy przepisanego ustawą handlową poboru na rzecz skarbu za posiadanie kramów.

9) Niedobory 1 procentu należnego skarbowi za odziedziczane w spadku kapitały kupieckie.

10) Niedobory, należne od włościan wszelkich zarządów, za budowanie statków wodnych, z drzewa skarbowego, pochodzącego z lasów należących do górnictwa.

11) Niedobory, należne za ziemie, przedtem oddawane w dzierzawę czynsową, a które następnie z Najmiłościwszego nadania, przeszły na własność osób prywatnych.

12) Niedobory, należne od włościan skarbowych, tak osobiście, jako od gmin i wsi, za używanie ziem skarbowych i oddzielnych uroczysk, które nie były im jeszcze przepisanem porządkiem oddane.

13) Kara pieniężna, policzona za nieuiszczenie w terminie opłat, należących się od włościan skarbowych za uroczyska czynszowe.

XIV. Co do pożyczek, udzielonych w różnych czasach tak gminom jak i osobom prywatnym, poczynione być mają następujące ulgi: 1) Wszystkie sumy, należące się jeszcze skarbowi państwa z pożyczek, udzielonych przez byłą w Moskwie komisyę dla przyjścia w pomoc mieszkańcom Moskwy i gubernii Moskiewskiej na skutek najścia nieprzyjaciela w 1812 roku, darować i z rachunków wykreślić. 2) Umorzyć również zaległości sum skarbowych i fabrycznych do 1. stycznia 1856 r. z powodu rozmaitych okoliczności udzielonych jako pożyczka majstrom, robotnikom stałym i włościanom liczącym się w zakładach górniczych skarbowych, oraz w wydziale solnym — robotnikom skarbowym w kopalniach soli i furmanom, którzy z takowych dotąd nie uiścili się, z wyjątkiem zadatków i innych zaliczeń, danych na r. 1856 i następujące. 3) Co do weksli, przeciw którym protestował bank handlowy i jego kantory, jak niemniej co do obligacyi byłego kantoru tegoż banku w Astrachaniu, za które kapitał przypadający został wypłacony lub wyegzekwowany, zaległe do 1856 roku recambio i pieniądze półprocentowe mają być umorzone. Od weksli zaś, za które kapitał nie został jeszcze zupełnie wyegzekwowany, w miejsce recambio i procentów stanowiących karę, uważane być mają odtąd jako zaległości tylko procenta ściśle obrachowane do czasu wypłaty kapitału. 4) Również wykreślić z rachunków sumy użyte za granicą na utrzymanie lub odesłanie do Rosyi rozmaitych osób stanu niezamożnego. 5) Umorzyć przypadającą od włościan dóbr państwa spłatę pożyczki, udzielonej im jako zapomogę podczas nieurodzaju, a to w zamian za wypłacenie do skarbu, z rozporządzenia ministra dóbr państwa miliona rubli. 6) Z pożyczki, udzielonej ze skarbu państwa z powodu nieurodzajów włościanom rozmaitych wydziałów, a także mieszkańcom miast, umorzyć jednę trzecią część. 7) Wszystkie procenta, przypadające za niewypłatę na termin pożyczek, z powodu pożarów, powodzi, przeniesienia domów itp., przez skarb państwa udzielonych mieszkańcom miast, miasteczek i osad, jak niemniej włościanom, mają być umorzone i z rachunków wykreślone. 8) Sumy przypadające jeszcze z pożyczek, wskazanych w §§. 6. i 7. niniejszego XIV. art., mają być wypłacane ratami w ciągu lat od 10ciu do 20tu z procentem lub bez takowego, stosownie do tego, na jakich warunkach pożyczki te pierwotnie udzielone zostały. Minister skarbu ma się znieść z kim należy i uczynić stosowne w tym względzie rozporządzenia. 9) Od pożyczek z kapitału żywnościowego włościanom dóbr prywatnych, mieszczanom i innym stanom należącym do wydziału ministerstwa spraw wewnętrznych, udzielonych na termin dłuższy od lat trzech, liczyć odtąd w miejsce sześciu, tylko cztery od sta, a od pożyczek z powodu pożarów z kapitału posiłkowego udzielonych, dłużnicy nie mają odtąd płacić żadnego procentu. Obok tego pozostawia się uznaniu ministra spraw wewnętrznych na skutek wstawienia się władz miejscowych w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnieni dozwalać, by niektórym osobom bardzo potrzebującym, wypłata pożyczek rozłożoną została na raty, stosownie do pozycyi i stopnia zaufania, jakie w dłużnikach położyć można, a mianowicie co do pożyczek z kapitału żywnościowego na przeciąg czasu nie przechodzący lat dwudziestu, a co do pożyczek z kapitału posiłkowego — lat dziesięciu.

XV. Osobom, które za rozmaite przestępstwa polityczne uległy karom i dotąd nie zostały amnestyonowanemi, lecz z powodu wyrażonego przez nie żalu i przez wzgląd na nienaganne po wydaniu na nie wyroku sprawowanie się, zasługują na ułaskawienie, udzielić na mocy szczególnych co do tego ustanowionych prawideł: jednym — mniejsze lub większe ulgi w samem miejscu ich wygnania; innym zaś, — uwolnienia od takowego, z prawem zamieszkiwania w jednej ze wskazanych im środkowych gubernij wielkorosyjskich, a niektórym — pozwolenie zamieszkiwania gdzie sobie życzyć będą, w granicach naszego cesarstwa i Królestwa Polskiego, z wyłączeniem tylko St. Petersburga i Moskwy.

Tym z pomiędzy otrzymujących obecnie przebaczenie, którzy ulegli karze na mocy wyroku najwyższego sądu kryminalnego z 13. lipca 1826 r. i zdania rady państwa z 24. lutego 1829 r., lub na mocy postanowień komisyi wojenno-sądowych, za uczestnictwo w zamiarach i działaniach towarzystw tajnych, wykrytych w latach 1825 i 1826, lub za udział wzięty w rokoszu wynikłym w Polsce w 1831 roku, a do owego czasu należeli do stanu szlacheckiego dziedzicznego, nadać wraz z prawem ich potomstwem, po wydaniu na nich wyroków spłodzonem, wszystkie prawa szlachectwa dziedzicznego, bez prawa atoli do dawnych majątków.

Nazwiska osób skazanych wyrokami z lat 1826, 1827 i 1829, którym udziela się szlachectwo dziedziczne, wskazane są w osobnym ukazie naszym do rządzącego senatu, a nazwiska tych, którzy wzięli udział w rokoszu Polskim, a obecnie mają korzystać z praw szlachectwa dziedzicznego, ogłoszone zostaną przez ministerstwo spraw wewnętrznych.

Tym, którzy należeli do innych stanów, udzielają się także i na tejże zasadzie, wraz z prawemi ich dziećmi, po wydaniu na nich wyroku spłodzonemi, te prawa stanu, jakich przed wyrokiem używali.

Osoby zostające, z powodu udziału w przestepstwach politycznych, pod szczególnym dozorem policyi, od takowego uwolnione być mają.

O wszystkich tych ulgach i łaskach ma być oznajmiono porządkiem przepisanym, komu należy.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 22. września. Depesza z Biarritzy donosi, że Ich Mość Cesarstwo mieli zamiar odwiedzić miasto St. Jean de Luk. Cesarz ofiarował ubogim 2000 fr., a 5000 fr. na naprawę kościoła.

Paryż, 20. września. Hrabia Morny otrzymał order Św. Jędrzeja; członkowie ambasady francuskiej otrzymali częścią order Św. Anny, częścią order Św. Stanisława.

Kopenhaga, 23. września. Książę Napoleon przybył dziś przed południem do tutejszej stolicy. Po południu odwiedził go książę Christian na pokładzie okrętu. Minister finansów Andrea podał się z nieznanych dotąd powodów do dymisyi.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 26. września. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano półkorzec pszenicy (79 funtów wiéd.) po 5r.12kr.; żyta ($72^1/_2$ ft.) 3r.7k.; jęczmienia (64 funt.) 2r.34kr.; owsa (46 funtów) 1r.36k.; hreczki 2r.49k.; kartofli 1r.8k.; — wiéd. cetnar siana po 52kr.; okłotów 44kr.; — sąg drzewa bukowego kosztował 12r. 30kr., dębowego 9r.45kr., sosnowego 10r.15kr. mon. kon.

Kurs lwowski.

Dnia 26. września.		gotówką		towarem	
		zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	46	4	49
Dukat cesarski	„ „	4	52	4	55
Pólimperyal zł. rosyjski	„ „	8	23	8	26
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$37^1/_2$	1	$38^1/_2$
Talar pruski	„ „	1	31	1	32
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	80	45	81	9
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	35	73	20
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	15	80	55

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 26. września.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	81	15
„ dawał „ „ za 100	80	45
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$56^2/_2$

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 23. września.			w przecięciu
Obligacye długu państwa 5%	za sto	80	80
detto pożyczki narod. 5%	„	$82^3/_4$ $81^3/_4$	$82^1/_8$
detto z r. 1851 serya B. . . . 5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . . 5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . . $4^1/_2$%	„	$70^3/_4$	$70^3/_4$
detto detto 4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . . 4%	„	—	—
detto detto detto . . 3%	„	—	—
detto detto . . . . . $2^1/_2$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„	—	—
detto detto z r. 1839	„	124	124
detto detto z r. 1854	„	106 104	$104^1/_2$
Obl. wiéd. miejskiego banku . . . . $2^1/_2$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . 5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie . 5%		$74^1/_2$	$74^1/_2$
detto krajów koron. 5%		—	—
Akcye bankowe		1072 1070	1070
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.		565	565
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.		328 $338^1/_2$ 332	$333^1/_2$

	za sto	w przecięciu
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2545 2480 2540	2520
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr.	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	550 548	549
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galic. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 23. września.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$104\frac{1}{4}$ $\frac{5}{8}$ l.	$104\frac{3}{8}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$103\frac{3}{4}$ 104	$103\frac{7}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	$120\frac{3}{8}$	$120\frac{3}{8}$ 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$76\frac{1}{2}$ 77	$76\frac{7}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—$7\frac{1}{2}$ $8\frac{1}{2}$ l.	10—8 3 m.
Lyon za 300 franków	$120\frac{3}{4}$	$120\frac{3}{4}$ 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$103\frac{3}{8}$	$103\frac{3}{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$120\frac{3}{4}$ $121\frac{1}{4}$	121 2 m
Paryż za 300 franków	$121\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$	$121\frac{3}{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	260 261	260 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$7\frac{7}{8}$ t.	$7\frac{7}{8}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 24. września o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $81\frac{7}{8}$ — 82. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 90. — 91. Lomb. wen. pożyczki z 5% 93 — $93\frac{1}{2}$. Obligacye długu państwa 5% $79\frac{3}{4}$ — 80, detto $4\frac{1}{2}$% $69\frac{1}{2}$ — 70, detto 4% 63—$63\frac{1}{2}$, detto 3% 49 — $49\frac{1}{2}$. detto $2\frac{1}{2}$% 40 — $40\frac{1}{4}$, detto 1% $16\frac{1}{4}$—$16\frac{1}{2}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — 96. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% $92\frac{1}{2}$ — 93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 85 — $85\frac{1}{2}$. Galic. i węgier. 5% $74\frac{1}{2}$ — 75. Detto innych krajów koron. 79 — 80. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 61 — $61\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 252 — 253. Detto z r. 1839 123 — $123\frac{1}{2}$. Detto z r. 1854 $103\frac{1}{2}$ — $103\frac{3}{4}$. Renty Como 14 — $14\frac{1}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 — $86\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 81—82. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 83 — 84. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 117 — 118. Akcyi bank. narodowego 1070 — 1072. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $345\frac{1}{4}$—$345\frac{1}{2}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 113 — 114. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 250 — 252. Detto półn. kolei $264\frac{1}{2}$ — 265. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $342\frac{1}{4}$ — $342\frac{1}{2}$. Detto tow. żegl. parowej 540 — 542. Detto 13. wydania 537 — 538. Detto Lloyda 430 — 435. Peszt. mostu łańcuch. 80 — 82. Akcye młyna parowego wiéd. 88 — 89. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 23. Detto 2. wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 złr. $71\frac{1}{2}$ — 72. Windischgrätza losy $24\frac{1}{4}$—$24\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $24\frac{1}{2}$ — $24\frac{3}{4}$. Keglevicha losy 12 — $12\frac{1}{4}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois 38 — $38\frac{1}{2}$. Palffego losy $37\frac{1}{2}$ — 38. Clarego $39\frac{1}{4}$ — $39\frac{1}{2}$.

Amsterdam 2 m. —. — Augsburg Uso 105. — Bukareszt 31 T. 260. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. $104\frac{1}{4}$. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 105 l. — Londyn 3 m. 10.10. — Medyolan 2 m. $103\frac{1}{2}$. — Paryż 2 m. $121\frac{2}{4}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio 8 — $8\frac{1}{8}$. — Napoleondor 8 7 — 8 8. Angielskie Sover. 10 12. — 10 13. Imperyał ros. 8—24.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. września.

Oblig. długu państwa 5% 78; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 120. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1051. Akcye kolei półn. 2515. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 530. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 565 złr.

Amsterdam l. 2 m. 88. Augsburg $106\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105\frac{1}{2}$ 2 m. Hamburg $78\frac{3}{8}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 16. 2 m. Medyolan $104\frac{1}{2}$. Marsylia —. Paryż 123. Bukareszt 259. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 9. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 72. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $101\frac{7}{8}$. Pożyczka narodowa $80\frac{1}{2}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. —. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $207\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 26. września.

Hr. Karnicki Fel., z Roguźna. — Hr. Dzieduszycki Aleks., z Żurawna. PP. Pawlikowski Leand., z Brzeżan.—Pragłowski Aleks., z Komarowa.—Runge Robert, z Morawska. — Dolinowski Ant., adw. kraj. i Mochnacki Timoleon, z Złoczowa. — Zawadzki Ant., z Rywczyc. — Lenkiewicz Kornel, c. k. oficyał sąd. obw., z Tarnowa. — Urbański Wład., z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 26. września.

Hr. Wodzicki Ludwik, do Rzeszowa. — Hr. Dzieduszyhki, do Dembicy. PP. Niemczewski Feliks, c. k. radca sąd. kraj. i Nowakowski Henryk, c. k. przełożony pow., do Dembicy. — Hordyszyński Tomasz, do Krogulca. — Głowacki Wład., do Kozówki. — Obertyński Leop., do Stronibab. — Singer Wysogórski Karol, do Brodów. — Krynicki Łuc., c. k. adjunkt sąd. kraj., do Żólkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 25. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	‴ 325.02	+ 8.5°	84.5	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	324.68	+ 16.4°	16.4	„ mocny	„
10. god. wiecz.	324.42	+ 12.1°	12.1	„ mierny	pogoda

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „**Nabuccodonosor.**“

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 29. września: Licytacya na dostawę materyału do restaurowania gościńców w Sanoku i w Brzeżanach.

Dnia 1. października: Licytacya realności nr. 22. w Sokołowie.

Dnia 2. października. Licytacya na dostarczenie robót introligatorskich do c. k. władzy obwodowej w Tarnopolu. — Licytacya na dostawę artykułów ekonomicznych na rok 1857 w Winnikach. — Wydzierzawienie propinacyi w Rohatynie.

Dnia 3. października: Licytacya na dostawę materyału do utrzymania gościńca staromiejskiego w Samborze. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Stryju.

Dnia 6. października: Licytacya na dostarczenie materyału na oświetlenie miasta na rok 1857 we Lwowie. — Licytacya na utrzymanie praczkarni wojskowej we Lwowie. — Wydzierzawienie spustu stawu Berdychowskiego w Jaworowie. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Stanisławowie, Tyśmienicy, Tłumaczu, Bolechowie i Rozdole.

Dnia 7. października: Licytacya na dowóz tabaki i tytoniu we Lwowie. — Wydzierzawienie dochodów z podatku miejskiego w Dobromilu. — Licytacya towarów zkonfiskowanych za przestępstwa celne we Lwowie. — Licytacya na dostawę materyału do restauracyi gościńców w Zaleszczykach. — Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Bohorodczanach, Delatynie, Nadwornie i Dolinie.

Dnia 8. października: Wydzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Mikołajowie.

KRONIKA.

Obrót pieniężny austryackiej instytucyi pocztowej w pierwszym kwartale administracyjnym 1856 (od listopada 1855 aż do końca stycznia 1856) był tak co do stosunku przychodu z rozchodem, jak też w zestawieniu stosunków tych z wypadkami pierwszego kwartału 1855 bardzo pomyślny. I tak wynosił:

	Przychód	Rozchód	Przewyżka.
I. kwartał 1856	2,806.622	2,348.716	457.906
I. kwartał 1855	2,662.023	2,248.704	413.319
1856 więcej o	144.599	100.012	44.587

Obrot listów i dzienników na poczcie wiédeńskiej w ciągu trzeciego kwartału administracyjnego (w maju, czerwcu, lipcu) 1856 wykazuje w porównaniu odnoszącego się kwartału z roku 1855 przybytek listów oddanych w w ilości 137.348 sztuk, a całego portoryum w sumie 17.238 złr. Z 2,289.423 listów oddanych w ciągu trzeciego kwartału r. b. na poczcie tutejszej, było 2,174.280 frankowanych markami i 115.143 bez marków, lecz między ostatnicmi znajdowało się 16.224 sztuk, za które portoryum złożono w gotówce. Stosunek więc markowanych do niemarkowanych korespondencyi był niemal jak $18\frac{7}{8}$: 1, a frankowanych do niefrankowanych jak $21\frac{4}{5}$: 1.

— Królestwo obojga Sycylii było od najdawniejszych czasów krajem rolniczym, lecz system jego rolniczy w niczem nie postąpił. Dla nadania mu rozwoju nowoczesnego utworzyły się we wszystkich prowincyach stowarzyszenia światłych i zamożnych właścicieli gruntowych, chcąc przykładem swoim zwrócić uwagę ludu na korzyści lepszej uprawy pól ornych, winnic, sadów itd. — Zaprowadzono też szkoły rolnicze i zakłady gospodarcze, gdzie kosztem skarbu publicznego zasiano i nasadzono pola różnemi nasionami i roślinami z obcych krajów. Otrzymany ztąd rezultat podano do wiadomości powszechnej, a zebrane nasienie rozdano zgłaszającym się o to gospodarzom. Na szczególną wzmiankę w tym względzie zasługuje olbrzymia roślina konopna z Chin sprowadzona, która w kraju obojga Sycylii dobrze się przyjęła. Na większą jeszcze uwagę zasługuje roślina olejna „Arachis hypogea“, która potrzebuje klimatu gorącego a przy tem i bardzo pulchnej ziemi. Olej z niej równa się najprzedniejszej oliwie. Wysiewa się ją w kwietniu, a do października rodzi i dojrzewa czterokrotnie. — Brzoskwinie zrodziły się tego roku bardzo obficie, tak że aż gałęzie łamały się pod niemi. Można też ich dostać za cenę niską, a mianowicie jeden „rotolo“ (66 łutów) za 2 krajcary, gdy tymczasem lat dawniejszych cztery lub pięć razy tyle za nie płacono.

— W Cork stoi teraz na kotwicy amerykański okręt wielorybi, którego kapitan wynalazł nowy sposób poławiania wielorybów. Miasto harpun używa małych granatów, któremi strzelają do wieloryba za pomocą działa; granat taki pęka w tułowie ryby i zabija ją od razu.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 39. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.